

Erik Lavason¹, Φανή Χατζήνα²

¹Μελισσοτρόφος, βασιλοτρόφος, ΓΑΛΛΙΑ

²Τμήμα Μελισσοκομίας- ΕΛΓΟ 'ΔΗΜΗΤΡΑ'

Η πιο απλή ποτίστρα για τα μελίσσια σας

Είναι σε όλους μας γνωστό ότι η Νοσεμίαση είναι μία από τις σοβαρότερες ασθένειες των τελευταίων ετών ιδιαίτερα μετά και την εμφάνιση της νέας μορφής (του *Nosema ceranae*). Είναι επίσης γνωστό ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την επιμόλυνση των μελισσοσμηνών μας είναι οι πηγές νερού.

Οι συλλέκτριες μέλισσες φέρουν το μεγαλύτερο φορτίο από τα σπόρια της Νοσεμίασης και πολύ συχνά πεθαίνουν κατά την ώρα συλλογής του νερού, με αποτέλεσμα να συνθλίβεται το σώμα τους στο νερό, και τα σπόρια να μεταφέρονται από υγιείς μέλισσες σε νέες κυψέλες. Τα σπόρια της Νοσεμίασης ζουν περίπου στα δύο έτη, γεγονός που δείχνει ότι αν με οποιονδήποτε τρόπο μπορέσουμε να περιορίσουμε τη βλάστηση των σπορίων στο μηδέν τα μελισσοσμήνη μας θα είναι καθαρά, αλλά μόνο εάν δεν επιμολυνθούν.

Επόμενα, η αποφυγή της επιμόλυνσης είναι πολύ σημαντική. Αυτός είναι και ο λόγος που συνιστάται το νερό να είναι τρεχούμενο και να μην λιμνάζει. Όμως επειδή τα κόπρανα των μελισσών είναι γλυκά, ακόμα κι όταν το νερό κυλάει σε μεγάλη επιφάνεια, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα οι άρρωστες μέλισσες να αφήσουν περιττώματα κοντά και αυτά να συλλεχθούν από τις υγιείς μέλισσες. Ο κίνδυνος μειώνεται πολύ μόνο εάν η επιφάνεια είναι πολύ στιλπνή και ο ήλιος στεγνώσει τα περιττώματα πολύ γρήγορα.

Η ανάγκη λοιπόν για ένα είδος ποτίστρας που να καλύπτει όμως και μεγάλες και μικρές ανάγκες είναι επιτακτική. Τη ιδέα για την κατασκευή της μας την έδωσαν συνάδελφοι από την Κροατία οι οποίοι και δημοσίευσαν την Εικ. 1 στο BEEBOOK (το βιβλίο που δημιουργήθηκε μέσα από την ομάδα COLOSS).

Εμείς για τη δική σας διευκόλυνση φτιάξαμε δύο κατασκευές, τις οποίες περιγράφουμε για να μπορέσετε να τις φτιάξετε μόνοι σας.

Εικ. 1. Η ποτίστρα όπως υπάρχει στην Κροατία -από Nikola Kezic

Ποτίστρα Α. (Εικ. 2)

Παίρνετε δύο λευκούς κουβάδες και από τον έναν κόβετε το πάνω μέρος και κρατάτε μόνο το κατώτερο μέρος, ενώ από τον δεύτερο κόβετε μόνο τον πάτο. Τοποθετείται τον δεύτερο κουβά μέσα στον πρώτο αλλά ενδιάμεσα παρεμβάλετε ένα vetex ή λεπτό σφουγγάρι. Όσο πιο παχύ είναι το υλικό που παρεμβάλετε τόσο πιο εύκολη θα είναι η πρόσβαση για τις μέλισσες. Ο δεύτερος κουβάς, ο εσωτερικός, φέρει κανονικά το καπάκι του, έτσι ώστε να μην μπορεί αν μπει τίποτα άλλο μέσα. Σε κάποιο ανώτερο πλαϊνό σημείο του κουβά, αλλά που να βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια που επικαλύπτεται με το υλικό, φτιάχνουμε μία υποδοχή στην οποία προσαρμόζουμε τον μηχανισμό από ένα φλοτερ στο εσωτερικό του κουβά και υποδοχή για την σύνδεση με βρύση ή λάστιχο εξωτερικά του κουβά. Το φλοτερ πρέπει να ρυθμιστεί έτσι ώστε η στάθμη του νερού να καλύπτει μέχρι και το σημείο που ξεκινάει το vetex ή του σφουγγάρι. Αυτό είναι και το σημαντικότερο σημείο. Με αυτόν τον τρόπο ο κουβάς έχει πάντα νερό μέχρι το σημείο που να βρέχεται το vetex ή του σφουγγάρι, για να παίρνουν οι μέλισσες από κει το νερό. Το φλοτερ δεν αφήνει ποτέ τον κουβά να αδειάσει, είτε όταν τροφοδοτείται από τη βρύση είτε από μεγάλο βυτίο όπως αυτό της Εικ. 1.

Η ποτίστρα αυτή είναι πολύ αποτελεσματική, και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπει την ρύπανση του νερού με κόπρανα μελισσών, άλλο ζώο ή πτηνό δεν μπορεί αν την χρησιμοποιήσει και επιτρέπει την νερο-τροφοδοσία και για μεγάλα χρονικά διαστήματα σε άνυδρες περιοχές.

Εικ. 2. Ποτίστρα Α: Διακρίνονται οι μέλισσες που ποτίζονται, το vetex το οποίο έχει τραβηχτεί έξω και η υποδοχή για το λάστιχο της βρύσης ή του βυτίου

Ποτίστρα Β. (Εικ. 3)

Η ποτίστρα Β είναι μία πιο εύκολη παραλλαγή της ποτίστρας Α, δίνει μεγαλύτερη πρόσβαση στις μέλισσες αλλά δεν εξασφαλίζει 100% την καθαρότητα του νερού. Η ποτίστρα αυτή γίνεται από ένα κουβά χρωμάτων των 10 λίτρων και ένα ταψάκι διαμέτρου 26 εκ. Στο ένα εκατοστό από τον πάτο του κουβά, κάνετε μία οπή με καρφί, έτσι ώστε το νερό να μπορεί να τρέξει στο ταψί και σε κάποιο σημείο κάτω από τη μέση προσαρμόζετε την υποδοχή για το φλοτέρ. Το φλοτέρ πρέπει να ρυθμιστεί έτσι ώστε το νερό να φτάνει μέχρι μερικά χιλιοστά πριν το χείλος του ταψιού. Η ποτίστρα δουλεύει με βάση την αρχή των συγκοινωνούντων δοχείων και έτσι οι μέλισσες παίρνουν το νερό από το χείλος του ταψιού. Το ταψί μπορεί επίσης να καθαριστεί πολύ εύκολα και το κενό να γεμίσει και με λουρίδα από vetex. Ο κουβάς μένει πάντα καλά σκεπασμένος.

Ευχόμαστε να βρείτε τις δύο λύσεις για ποτίστρες εύκολες για να γίνουν καθώς και πολύ πρακτικές. Τα υλικά είναι φτηνά και μπορούν να υποκατασταθούν με πολύ μικρό κόστος. Αλλά το

πιο σημαντικό είναι ότι έτσι θα έχετε πάντα νερό τρεχούμενο, καθαρό, ακόμα και στην πιο απομακρυσμένη περιοχή. Να θυμάστε μόνο ότι οι μέλισσες θα πρέπει πρώτα να προσελκυστούν σε αυτήν την πηγή νερού (πιθανά με λίγο λεμόνι στο νερό) και στη συνέχεια να μην μείνει ποτέ η ποτίστρα σας κενή! Καλή σας επιτυχία!

Εικ. 3. Ποτίστρα Β. Διακρίνονται οι μέλισσες, το φλοτερ και η παροχή νερού.